

KLAAR VOOR DE START KLAS (KVDSK)

Introductie

Het samenwerkingsverband is samen met de twee schoolbesturen, CPOW en Opspoor, het initiatief 'Klaar Voor De Startklas' gestart.

Dit is tot stand gekomen doordat er veel signalen vanuit het werkveld kwamen dat kleuters steeds vaker (nog) niet volledig schoolrijp zijn. Deze leerlingen hebben veel extra aandacht en begeleiding nodig om goed te kunnen functioneren in een kleutergroep.

Om deze reden is ervoor gekozen om een pilot te starten voor deze doelgroep kinderen en is de samenwerking opgezocht met Thuis Orthopedagogen.

THUIS Orthopedagogen (TO)

THUIS Orthopedagogen gelooft erin dat elk kind uniek is. Om deze reden past TO elke begeleiding aan op de leerling en haar systeem, zodat het aanbod past bij de interesses van het kind en het systeem rondom het kind (ouders, school, wijk en zorgpartners).

Al meer dan 11 jaar geeft TO onderwijsbegeleiding aan leerlingen en leerkrachten en fungeert TO als verbinder met het systeem eromheen. Sinds 2023 heeft TO ook de Klaar Voor De Startklas ontwikkeld, speciaal gericht op preventie en laagdrempelige begeleiding van kleuters die (nog) niet schoolrijp zijn en/of dreigen uit te vallen in de kleuterklas.

Werkwijze en doelen

Er wordt een veilige en ondersteunende omgeving geboden waarin kinderen de kans krijgen om te leren en te groeien op het gebied van sociale, emotionele en executieve vaardigheden.

De leerling staat ingeschreven op een reguliere basisschool en gaat naast de dagen op de reguliere school, twee dagdelen naar de klaar voor de startklas.

De korte en intensieve begeleidingsperiode binnen een school, in groepsvorm, helpt kinderen om zichzelf en anderen beter te begrijpen. Dit ondersteunt ouders in het begrijpen van hun kind en vergroot de ouderbetrokkenheid.

Het hoofddoel van de KVDSK is het schoolrijp maken van jonge kleuters in een veilige, kleine setting, onder begeleiding van pedagogische professionals, in samenwerking met ouders, school en zorgpartners. Met als doel om volledig te kunnen functioneren in het regulier basisonderwijs. Voor ieder kind wordt vooraf een handelingsplan opgesteld met concrete doelen.

Er wordt op een veilige manier samengewerkt met:

- het kind;
- ouders;
- school;
- Clup Welzijn;
- het samenwerkingsverband.

De focus ligt op:

- een start zonder achterstand;
- meer rust en balans in de klas;
- minder werkdruk voor de leerkracht;
- meer ouderbetrokkenheid;
- een positieve groepsdynamiek;
- Samenwerking met school en ouders.

De koppeling met school en ouders/verzorgers wordt gemaakt door middel van:

- een intake met de intern begeleider;
- heldere verslaglegging en rapportages;
- evaluatiemomenten en verslagen om de 8 weken;
- voor-, tussen- en nametingen;
- een warme overdracht;
- waar nodig begeleiding na afloop;

Bij de intake kan een medewerker van Clup Welzijn aanwezig zijn om samen met ouders te bekijken hoe zij thuis met de doelen aan de slag kunnen en welke ondersteuning daarbij nodig is.

Pijlers

De KVDSK werkt vanuit drie pijlers:

1. Communicatie: bij kind, ouders en leerkracht: iedereen werkt op 1 lijn samen.
2. Zelfredzaamheid: een kind voelt zich veilig doordat hij zelfredzaam is.
3. Sociaal-emotionele vaardigheden: veiligheid en persoonlijke groei is de basis om je sociaal-emotioneel verder te ontwikkelen.

Kerdoelen

De doelen zijn gebaseerd op de SLO (Stichting Leerplan Ontwikkeling) kerndoelen.

Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> - Op adequate wijze instructies van de leerkracht opvolgen - Op een adequate manier om hulp vragen - Luisteren als de leerkracht iets vertelt - Woordenschat vergroten - Verbaal duidelijk maken van een keuze - Benoemen wat wel en niet leuk is en daarmee omgaan - Contact maken met andere kinderen (met of zonder taal)
Zelfredzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> - Zijn jas aan de haak ophangen en zelfstandig in de klas gaan zitten - In de kring zitten - Op zijn/haar beurt wachten - Niet weglopen - Zelfstandig naar de WC gaan en terugkomen in de klas - Een instructie opvolgen - Regels (op)volgen - Werken volgens een stappenplan - Kiezen tussen twee keuzemogelijkheden - Kiezen met wie of waarmee te willen spelen - Voor korte periode rustig werken - Zelfstandig spelen met materiaal - Na het spelen opruimen
Sociaal-emotionele vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - Kennismaken met nieuwe kinderen - De basisemoties (blij, boos, bang, verdrietig) herkennen en benoemen - "Nee" zeggen in sociale situaties met andere kinderen - Eigen grenzen aangeven - Met andere kinderen iets delen (ruimte of speelgoed) - Naast elkaar spelen - Behoeften van zichzelf en anderen herkennen - Uitstellen van eigen behoeften.

Voor welke kinderen geschikt?

De KVDSK is bedoeld voor kinderen die (nog) niet of onvoldoende beschikken over de basisvaardigheden om mee te kunnen draaien in de reguliere basisschoolsetting.

Binnen de KVDSK kan worden gewerkt aan doelen op het gebied van onder andere:

- 5 minuten stilzitten in de kring;
- zelfstandig je jas ophangen;
- nee kunnen ontvangen;
- samen spelen;
- een gesprek voeren met een leeftijdsgenootje;
- grenzen aangeven;
- emoties adequaat uiten.

De KVDSK is bedoeld voor leerlingen die preventief ondersteund kunnen worden, vóórdat er een hulpvraag ontstaat waarvoor een arrangement nodig is. Het gaat om leerlingen die passen binnen het regulier basisonderwijs en die baat hebben bij ondersteuning in een groepssetting.

Voorbeelden van indicaties voor deelname aan de KVDSK zijn:

- geen voorschool gevolgd;
- op de voorschool geselecteerd als leerling met extra ondersteuningsbehoefte;
- jonge leerling;
- NT2-leerling;
- laag zelfvertrouwen;
- behoefte aan het vergroten van ouderbetrokkenheid;
- ontbrekende basisvaardigheden op het gebied van de drie genoemde pijlers.

Wie niet?

Het uitgangspunt is dat iedere leerling die baat kan hebben bij de KVDSK, kan deelnemen op een manier die past bij de leerling.

Leerlingen die niet in aanmerking komen zijn leerlingen:

- die niet passend zijn binnen het regulier basisonderwijs;
- die extreem opvallen op één van de drie pijlers;
- die externaliserend gedrag laten zien, zoals agressie of weglopen;
- waarbij het gedrag de ontwikkelingsmogelijkheden van de groep belemmert.

Voor deze leerlingen wordt, in afstemming met school, gekeken naar de KVDSK met extra ondersteuning of naar een andere vorm van zorg. De jonge kind specialist van het samenwerkingsverband denkt hierin mee om de best passende ondersteuning te bieden.

Bij twijfel kan bij de aanmelding worden gekozen voor een observatie vooraf door de jonge kind specialist of ander vooronderzoek.

Groepssamenstelling

De groep bestaat uit een mix van jongens en meisjes, waarbij verschillende pijlers de boventoon voeren.

Er wordt bewust gestreefd naar voorbeeldgedrag binnen de groep. Zo kan het ene kind meer moeite hebben met taakinhibitie, terwijl een ander kind meer ondersteuning nodig heeft bij het aangeven van grenzen, bijvoorbeeld in relatie tot taalontwikkeling.

Daarnaast wordt gekeken naar een mix in leeftijden, en bestaat de groep niet uitsluitend uit 4-jarige kleuters.

Na de KVDSK-periode

Het doel is dat ieder kind na de 14 weken in de KVDSK volledig kan functioneren binnen de reguliere kleutergroep. Clup Welzijn kan voor thuis ook na de KVDSK-periode iets betekenen voor ouders.

In principe kent de KVDSK geen verlenging.

Wanneer tijdens de KVDSK-periode blijkt dat deze ondersteuning onvoldoende is, wordt in overleg met ouders, school en de jonge kind specialist gekeken naar andere mogelijkheden.

Ouderbetrokkenheid

Ouders doen elke ochtend 15 minuten mee tijdens de inloop. De focus ligt hierbij op het vergroten van de ouderbetrokkenheid.

Tijdens deze momenten wordt ouder-kind interactie gestimuleerd. Begeleiders laten zien hoe ouders hun kind op een stimulerende, activerende en interactieve manier kunnen begeleiden en geven tips om dit thuis voort te zetten.

Tijdens de inloop is geregeld een medewerker van Clup Welzijn aanwezig. Zij ondersteunen ouders bij vragen en organiseren daarnaast laagdrempelige contactmomenten, zoals koffieochtenden.

Praktische informatie

De KVDSK bestaat uit 2 dagdelen per week.

- Groepsgrootte: maximaal 10–12 kinderen;
- Begeleiding: 2 professionals;
- Duur: 14 weken;
- Aan het begin vindt een startbijeenkomst en koffieochtend voor ouders plaats, in samenwerking met Clup Welzijn;
- Aan het einde is er een afsluitbijeenkomst voor ouders, eveneens in samenwerking met Clup Welzijn.

Locaties

- Maandag en woensdag: OBS Het Noorderlicht, Purmerend
- Dinsdag en donderdag: KC Willem Eggert, Purmerend

Aanmelden

Aanmelden kan door de intern begeleider of directeur van de stamschool.

Aanmelden kan via: d.bosman@opspoor.nl

Vragen

Voor praktische vragen of aanmeldingen:

Daniëlle Bosman – d.bosman@opspoor.nl

Voor algemene vragen over de pilot:

Marjolijne Mulders – m.mulders@cpow.nl